

HOTĂRÂREA CURȚII  
DIN 31 MAI 1979<sup>1</sup>

**Bestuur van het Algemeen Ziekenfonds Drenthe-Platteland  
împotriva lui  
G. Pierik  
(Cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată de Centrale Raad van  
Beroep)**

„Beneficii în natură acordate titularilor”

**Cauza 182/78**

În Cauza 182/78

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către Centrale Raad van Beroep (Instanța de ultim grad pentru probleme de securitate socială) pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe, între

BESTUUR VAN HET ALGEMEEN ZIEKENFONDS DRENTHE-PLATTELAND, Zwolle,

și

G. PIERIK, Wapenveld,

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea dispozițiilor Regulamentului nr. 1408/71 al Consiliului privind dreptul „titularilor de pensii sau de indemnizații” de a primi tratament corespunzător stării lor de sănătate pe teritoriul unui stat membru, altul decât cel pe teritoriul căruia își au reședința,

CURTEA,

constituită din J. Mertens de Wilmars, președinte al primei camere, care îndeplinește funcția de președinte, Mackenzie Stuart, președinte al celei de-a doua camere, P. Pescatore, M. Sørensen, A. O’Keeffe, G. Bosco și A. Touffait, judecători,

avocat general: H. Mayras

grețier: A. Van Houtte

pronunță prezenta

**HOTĂRÂRE**

1 Prin ordonanța din 18 iulie 1978, trimisă Curții prin scrisoarea din 8 septembrie 1978 a președintelui Centrale Raad van Beroep, primită la grefa Curții la 11 septembrie 1978, această instanță a adresat Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, întrebări preliminare privind interpretarea Regulamentului (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați și cu familiile acestora care se deplasează în cadrul Comunității (JO 1971 L 149, p. 1). Aceste întrebări au

---

<sup>1</sup>Limba de procedură: olandeza.

fost adresate în cadrul unui litigiu, cu ocazia căruia, aceeași instanță națională sesizase Curtea, prin scrisoarea președintelui său depusă la grefă la 30 septembrie 1977, cu privire la întrebările privind interpretarea regulamentului menționat anterior.

2 Curtea a răspuns acestor întrebări în Hotărârea sa din 16 martie 1978 (Cauza 117/77, Rec. 1978, p. 825), dar instanța națională a considerat că, pe baza hotărârii judecătorești menționate anterior, nu putea considera soluționate toate problemele juridice privind litigiul în acțiunea principală. Continuând astfel procedura din acțiunea principală, instanța menționată anterior a evidențiat în special faptul că soluția litigiului menționat era în continuare legată, în ceea ce privește Regulamentul nr. 1408/71, de răspunsul la următoarele întrebări:

„a) Noțiunea de lucrător utilizată la articolul 22 din Regulamentul nr. 1408/71 este mai restrictivă decât noțiunea de lucrător în sensul articolului 1 litera (a) din acest regulament, în măsura în care articolul 22 vizează doar lucrătorii activi, astfel încât în ceea ce îi privește pe cei care, nu sunt sau nu mai sunt activi, dar au dreptul la o pensie de invaliditate datorată în temeiul legislației unui stat membru și care, în temeiul legislației respectivului stat membru căreia i se aplică regulamentul, au dreptul la prestații pentru îngrijiri de sănătate și cheltuieli speciale în caz de boală, se aplică doar dispozițiile de la articolul 31?

b) Obligația prevăzută la articolul 22 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1408/71 de a acorda autorizația solicitată în temeiul alineatului (1) litera (c) de la același articol 22, semnifică și faptul că această autorizație nu poate fi refuzată de instituția competentă pe motiv că tratamentul în cauză nu a fost introdus în mod voit pe lista prestațiilor prevăzute de legislația privind prestațiile în caz de boală și de maternitate pe care această instituție o aplică, de exemplu din motive medicale, de etică medicală sau din motive financiare, sau din cauză că, în statul membru în care este înființată instituția competentă, natura acestui tratament nu este apreciată în mod pozitiv în ansamblul său sau deoarece tratamentul nu este considerat ca intrând sub incidența domeniului îngrijirii sănătății și deoarece nu este nici acordat în mod voit în temeiul unei alte reglementări legale a acestui stat membru căreia i se aplică regulamentul?

c) Chiar termenii „prestații în natură acordate, în numele instituției competente, de către instituția de la locul de ședere sau de reședință”, menționați la articolul 22 alineatul (1) litera (c) punctul (i) se raportează direct la cazul în care instituția statului membru în care persoana interesată dorește să meargă pentru a beneficia de un tratament are puterea de a acorda acest tratament ca prestație, dar în mod normal nu este obligată să se folosească de această competență, sau instituția competentă trebuie, într-o situație similară, înainte de a acorda autorizația solicitată, să verifice dacă instituția statului membru în care persoana interesată dorește să meargă pentru a beneficia de tratament, acordă acest tratament persoanei interesate ca prestație dacă aceasta este asigurată în temeiul reglementării legale executate de această instituție?”

3 Prin prima întrebare, instanța națională dorește în mod esențial să afle dacă dispozițiile de la articolul 22 din Regulamentul nr. 1408/71 de reglementare a dreptului la prestații în natură al „lucrătorului”, includ de asemenea titularul unei pensii „care nu este sau nu mai este activ” și care solicită instituției competente autorizația de a intra pe teritoriul unui stat membru, altul decât cel în care își are reședința pentru a beneficia de îngrijirile corespunzătoare stării sale de sănătate.

4 Regulamentul nr. 1408/71 definește la articolul 1 litera (a) noțiunea de „lucrător” ca desemnând orice persoană asigurată, cu titlu obligatoriu sau facultativ, la unul dintre regimurile de securitate socială menționate la punctele (i), (ii) și (iii) ale acestei dispoziții. O

astfel de definiție, adoptată „în sensul aplicării prezentului regulament”, are un domeniu de aplicare general și vizează, în lumina acestei considerații, orice persoană care, exercitând sau nu o activitate profesională, are statutul de asigurat în temeiul legislației în materie de asistență socială a unuia sau mai multor state membre. Rezultă că titularii unei pensii datorate în temeiul legislației unuia sau mai multor state membre, chiar dacă aceștia nu desfășoară o activitate profesională, intră sub incidența dispozițiilor regulamentului privind „lucrătorii”, ca urmare a afilierii acestora la un regim de securitate socială, cu excepția cazului în care aceștia fac obiectul dispozițiilor speciale adoptate în ceea ce îi privește.

5 Regulamentul nr. 1408/71 prevede, la articolele 27-33 din Secțiunea 5 Capitolul 1 Titlul III dispoziții speciale privind „titularii pensiilor sau indemnizațiilor și membrii familiilor lor”, dispoziții care, în temeiul articolului 34, se aplică exclusiv titularilor de pensii care au dreptul la prestații în natură, independent de desfășurarea unei activități profesionale, inclusiv titularii de pensii sau de indemnizații inactivi.

6 Cu toate acestea, aceste dispoziții reglementează la articolul 31 dreptul la prestații în natură ale persoanelor asigurate menționate atunci când aceste prestații devin necesare pe parcursul unei șederi într-un stat membru, altul decât cel de reședință. Dreptul la prestații în natură al unui asigurat care, având reședința într-un stat membru, solicită instituției competente să fie autorizat să intre pe teritoriul unui alt stat membru pentru a primi îngrijirile corespunzătoare stării sale este, din contră, reglementat de articolul 22 alineatul (1) litera (c) din același capitol.

7 Prin referirea la „lucrător”, inclusă la această ultimă dispoziție, Regulamentul nr. 1408/71 nu dorește limitarea sferei de aplicare a acesteia la lucrătorii activi în raport cu lucrătorii inactivi, aceeași referire fiind inclusă la articolele 25 și 26 din același capitol, privind respectiv „șomerii” și „solicitanții de pensii”.

8 Pentru aceste motive, este necesar să se răspundă la prima întrebare că, în cazul unui titular de pensie care are dreptul la prestații în natură în temeiul legislației unui stat membru și care nu desfășoară o activitate profesională, dreptul de a fi autorizat de instituția competentă să intre pe teritoriul unui alt stat membru pentru a beneficia de tratamentul corespunzător stării sale este reglementat de dispozițiile articolului 22 alineatul (1) litera (c) și alineatul (2) din Regulamentul nr. 1408/71.

9 În ceea ce privește a doua întrebare, Curtea a hotărât, în Hotărârea sa din 16 martie 1978 în Cauza 117/77, că „obligatia, prevăzută la alineatul (2) paragraful al doilea al articolului 22, de a acorda autorizația solicitată în temeiul alineatului (1) litera (c) al articolului 22 vizează atât cazul în care tratamentul acordat într-un alt stat membru este mai eficient decât cel de care persoana interesată poate beneficia în statul membru în care își are reședința, cât și cel în care tratamentul respectiv nu poate fi acordat pe teritoriul acestui din urmă stat”.

10 Această hotărâre afirmă, de asemenea, la considerentul 15 că prestațiile în natură pentru care se acordă autorizația de a intra pe teritoriul unui alt stat membru „acoperă toate îngrijirile care pot asigura un tratament eficient al bolii de care suferă persoana interesată” și deduce, la considerentul 16, că „în aceste condiții, nu contează să se știe dacă prestația în natură de care are lucrătorul nevoie poate fi acordată pe teritoriul statului membru în care își are reședința, simplul fapt că această prestație corespunde unor îngrijiri mai adecvate stării de sănătate a persoanei interesate fiind decisiv în sensul acordării autorizației menționate la alineatul (1) litera (c)”. Stabilind o limită puterii de decizie a instituției competente în acest domeniu, hotărârea menționată recunoaște implicit la considerentul 17 că această instituție trebuie să aprecieze în mod obiectiv motivele medicale care justifică acordarea sau refuzul

acordării autorizației solicitate în temeiul alineatului (1) litera (c) al articolului 22, având în vedere starea de sănătate a persoanei interesate, gravitatea bolii sale și eficiența tratamentului în cauză.

11 Atunci când instituția competentă, care s-a folosit de o astfel de competență, recunoaște că tratamentul în cauză reprezintă un tratament eficient al bolii de care suferă persoana interesată, puterea sa de decizie este astfel legată de obligația, pe care i-o impune în mod clar și neechivoc articolul 22 alineatul (2) paragraful al doilea din regulamentul, de a nu refuza, în acest caz, autorizația solicitată în temeiul alineatului (1) litera (c) de la acest articol.

12 De fapt, rezultă din dispoziții, precum și din obiectivele esențiale ale articolului 22 că regulamentul a considerat să atribuie cerințelor medicale un rol decisiv în decizia instituției competente de a acorda sau de a refuza acordarea autorizației menționate, excluzând în mod general și fără rezerve, la alineatul (2) paragraful al doilea, posibilitatea unui refuz de autorizare „în cazul în care tratamentul în cauză nu poate fi acordat persoanei interesate pe teritoriul statului membru în care își are reședința”.

13 Astfel, este necesar să se răspundă la a doua întrebare că, atunci când instituția competentă recunoaște că tratamentul în cauză reprezintă un tratament necesar și eficient al bolii de care suferă persoana interesată, condițiile de aplicare a articolului 22 alineatul (2) paragraful al doilea din Regulamentul nr. 1408/71 sunt îndeplinite, iar instituția respectivă nu poate refuza, în acest caz, autorizația menționată de această dispoziție și solicitată în temeiul alineatului (1) litera (c) de la același articol.

14 În sfârșit, în ceea ce privește a treia întrebare, este stabilit - astfel cum a fost menționat de Curte în Hotărârea din 16 martie 1978, pronunțată în Cauza 117/77 - că în temeiul dispozițiilor articolelor 93 alineatul (1) și 96 din Regulamentul nr. 574/72 al Consiliului din 21 martie 1972 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului nr. 1408/71 (JO 1972 L 74), valoarea beneficiilor plătite în temeiul articolului 22 din Regulamentul nr. 1408/71 „este rambursată de instituția competentă instituției care a acordat beneficiile menționate, astfel cum rezultă din contabilitatea acestei din urmă instituții” și că această rambursare este de asemenea „integrală”.

15 Rezultă că, întrucât cheltuielile aferente tratamentului în cauză fiind suportate de instituția competentă care a acordat autorizația, instituția statului membru în care persoana interesată se deplasează pentru a primi acest tratament este obligată, la prezentarea unei astfel de autorizații, să îl acorde chiar dacă, în temeiul legislației pe care o aplică, aceasta nu este obligată, ci doar are competența de a îl acorda.

16 Pentru aceste motive, este necesar să se răspundă la a treia întrebare că termenii „prestații în natură acordate în numele instituției competente de instituția din țara de ședere sau de reședință”, menționați la articolul 22 alineatul (1) litera (c) punctul (i) din Regulamentul nr. 1408/71, se referă la orice prestație pe care instituția statului membru în care se deplasează persoana interesată, după obținerea autorizației menționate la alineatul (1) litera (c) al articolului 22, are competența de a acorda, chiar dacă nu este obligată să le acorde în temeiul legislației pe care o aplică.

Cu privire la cheltuielile de judecată

17 Întrucât, cheltuielile efectuate de către Guvernul Regatului Belgiei, de către Guvernul Țărilor de Jos și al Regatului Unit, precum și de Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări. Întrucât procedura are, în

raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebările care i-au fost adresate, în temeiul ordonanței din 18 iulie 1978 a Centrale Raad van Beroep, trimisă Curții prin scrisoarea din 8 septembrie 1978 de președintele acestei instanțe, hotărăște:

**1) În cazul unui titular de pensie sau de indemnizație care are dreptul la prestații în natură în temeiul legislației unui stat membru și care nu desfășoară o activitate profesională, dreptul de a fi autorizat de instituția competentă să intre pe teritoriul unui alt stat membru pentru a beneficia de tratamentul corespunzător stării sale este reglementat de dispozițiile articolului 22 alineatul (1) litera (c) și alineatul (2) din Regulamentul nr. 1408/71.**

**2) Atunci când instituția recunoaște că tratamentul în cauză reprezintă un tratament necesar și eficient al bolii de care suferă persoana interesată, condițiile de aplicare a articolului 22 alineatul (2) paragraful al doilea din Regulamentul nr. 1408/71 sunt îndeplinite, iar instituția respectivă nu poate refuza, în acest caz, autorizația menționată de această dispoziție și solicitată în temeiul alineatului (1) litera (c) de la același articol.**

**3) Termenii „prestații în natură acordate în numele instituției competente de instituția din țara de ședere sau de reședință”, menționați la articolul 22 alineatul (1) litera (c) punctul (i) din Regulamentul nr. 1408/71, se referă la orice prestație pe care instituția statului membru în care se deplasează persoana interesată, după obținerea autorizației menționate la alineatul (1) litera (c) al articolului 22, are competența de a acorda, chiar dacă nu este obligată să le acorde în temeiul legislației pe care o aplică.**

Mertens de Wilmars	Mackenzie Stuart	Pescatore
Sørensen	O'Keeffe	Touffait
	Bosco	

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 31 mai 1979.

Grefier

A. Van Houtte

Președintele primei camere,  
care îndeplinește funcția de președinte  
J. Mertens de Wilmars